UPPSALA
UNIVERSITET

Box 256
751 05 Uppsala

Besöksadress
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare
August Aronsson

Telefon
018-471 57 93

www.uu.se
August.aronsson@uu.se

YTTRANDE

2026-09-29 Dnr 2026/820

Socialdepartementet

Remiss av Stärkt läkemedelsförsörjning i samverkan – Nationella åtgärder för fördelning, omfördelning och inköp vid brist (SOU 2026:22)

Uppsala universitet har anmodats att svara på rubricerad remiss.

Detta yttrande har utarbetats av en expertgrupp bestående av professor Erik Grönqvist, Institutionen för medicinska vetenskaper, professor Sofia Kälvemark Sporrong, Institutionen för farmaci, professor Sten Rubertsson, Institutionen för kirurgiska vetenskaper, universitetsadjunkt Maria Swartling, Institutionen för farmaci och professor Björn Wettermark, Institutionen för farmaci. Fakultetshandläggare August Aronsson har tillhandahållit administrativt stöd.

Kort sammanfattning

Uppsala universitet tillstyrker utredningens förslag med kommentarer.

Övergripande generella synpunkter

Uppsala universitet anser frågan är väl utredd och författningsförslagen genomtänkta. Överhuvudtaget ger utredningen ett gediget intryck. Förslagen är praktiskt orienterade och det är tydligt att utredningen har tänkt omsorgsfullt på förslagens operationalisering och implementering. Det är bra att utredningen lämnar tydliga rekommendationer till berörda myndigheter om arbetssätt och rutiner. Det är inte självklart vilka myndigheter som borde få vilket ansvar och utöver kunskapsmyndigheterna inom läkemedelsområdet så berörs även andra myndigheter inom civilförsvar och beredskap. Utredningen är dock tydlig i sina förslag avseende ansvarsfördelning.

Uppsala universitet välkomnar särskilt att utredningen har tagit fasta på vikten av rätt kunskap och kompetens i de roller och funktioner som tillsätts.

Uppsala universitet anser att utredningen skulle kunna gått ännu längre i sin beredskapsanalys. I en verklig kris- eller krigssituation kan det ”yttersta nödfall” som gör det möjligt att omfördela läkemedel som lämnats ut genom detaljhandel innebära att även läkemedel som redan lämnats ut till konsument behöver omfördelas. Det gäller även möjligheten att se över hållbarhetstider för läkemedel. I ett sådant läge behövs verktyg, kvalitetsmått, lagrum, rutiner och ansvarsfördelning. Uppsala universitet hoppas att mer arbete kommer att göras i fredstid på detta område.

Organisationsnummer:
202100-2932

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2026-09-29 Dnr 2026/820

Kommentarer och ändringsförslag

Hälsoekonomiska bedömningar vid stor osäkerhet

Uppsala universitet välkomnar förslaget att TLV ska kunna genomföra särskilt brådskande hälsoekonomiska bedömningar. Sådana bedömningar kommer dock enligt utredningen att behöva vara mer översiktliga och därmed mer osäkra än normalt. Universitetet anser därför att det bör tydliggöras hur den större osäkerheten i det hälsoekonomiska underlaget ska hanteras i besluten om kostnadseffektivitet när evidensunderlaget är begränsat och beslut behöver fattas snabbt.

Värdet av försörjningstrygghet

Uppsala universitet anser att de hälsoekonomiska överväganden även bör beakta försörjningstrygghetens försäkringsvärde. Nationella inköp kan medföra kostnader genom exempelvis lagerhållning, överinköp och kassation, men samtidigt minska risken för läkemedelsbrist och de hälsokonsekvenser som en sådan brist kan medföra. Det vore därför värdefullt med tydligare principer för hur detta försäkringsvärde ska vägas mot kostnaderna för att säkerställa tillgången till läkemedel.